

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás	
Tárgy	626.02
Hely	
Idő	"1929"
Személy	

Szerző: *Tamás Ernő*
Cím: *Buvár Kund késői utóda a Duna vizében.*
Forrás: *Pesti Hirlap*

Bp. 1929. II. 2.
(Hely) (Idő) (Köt. v. füz.) (Oldal)

Buvár Kund késői utóda a Duna vizében.

Az ujpesti buvárok nagy keserősége. — Két polgári buvár él Magyarországon.

A kaland, a regényesség rejtelmes erővel hat az idegekre és ha nem is mindenki hajszolja, hogy izgalmas esemény cselekvő szereplője legyen vagy meglepő fordulatokkal teli regényt éljen át, — nyomtatott betűkön, színpadon és filmen mindenki habzsolja a romantikát. Ezért aztán az olyan foglalkozás, amellyel vele jár a kalandosság, mindig felcsigázza az érdeklődést. A légjáró és a tengerész, a bányász meg a cetvadász már a pusztá megjelenésével megtelíti a légkört az izgalom varázsával.

A buvár mestersége is ilyen foglalkozás, kivált olyan emberek földjén, ahol belőlük kevés akad. Magyarországnak nincs tengere, sem tengerészete. Mégis él buvár köztünk is, nemcsak a folyamórség szolgálatában, hanem a polgári életben is. A közelmúlt napokban, amikor a Dunába zuhant repülőgép és két utasa eltűnt a víz mélyében, tapasztalhattuk, hogy a főváros partjai alatt hőmpolygó folyam sem nélkülözheti a buvárokat. A Dunába zuhant repülőgép roncsát és áldozatát ugyan a folyamórség buvárai kutatta, de polgári buvár is jelentkezett munkára. A kíváncsiak ezrei lesték a pillanatot, amikor egy időtlen, kísérteties buváröltözőbe bujt ember lemerül a víz alá a rejtelmes mélységbe. Buvárnak lenni nemcsak kalandos, veszedelmes mesterség, de nálunk eléggé ismeretlen is.

Ot-hat óráig a víz alatt . . .

Csak két hivatásos polgári buvár él egész Magyarországon. Legalább is így mondja Szulyovszky Rezső ujpesti buvármester. Budapesten működik ugyan két buvármunkákat végzetető vállalkozó, de iparendéellyel vízbemerülő buvár csak kettő van és mindegyik Ujpesten él. Hevesi Károly és Szulyovszky. A Duna többi partmenti városában nincs, nyilván azért, mert nem ad állandó kenyeret. Munka mégis akad elég gyakran, de sohasem elég. A két buvár mellékfoglalkozást is üz tehát, egyiknek csónakháza van, a másik mellesteg rézöntő és

halász. Hevesi Károly harminckét éve buvár és különös, mesebeli szörnyekre emlékeztető buvárruhájában végigkutatja már a Duna és a Tisza mélyét. A budapesti vállalkozók inkább csak kutmunkákat vállalnak, ők ketten végzik a dunai kutatásokat.

Szulyovszky magas, szőke, szelíd tekintetű férfi, szerény modoru és csöndes beszédű. Alig hinnéd, hogy a buvárság veszedelmes és kalandos foglalkozásának lelkes szeretetét hordja magában. Lázasan megcsillan a szeme, amikor a folyami buvárok mesterségről beszél:

— Nem minden buvár bírja a Duna sodrát — erre születni kell, — mondja — és sokat tapasztalni, hogy sikeresen dolgozhassék az ember a víz alatt. A tengerhez szokott buvárok jobbra mindig azt mondják: sebes az ár! Mi megszoktuk a Duna sodrát, nekünk nem sebes az ár. Mi akármilyen sebes vízben leszállunk a Duna mélyébe. Dolgoztunk már ott is, ahol a repülőgép elsüllyedt — sebes a víz, az igaz, de a dunai buvár azért lemegy. Mi nem csak kutatunk, de nehéz, fárasztó munkát is végzünk a víz mélyében. Ot-hat órát is dolgozunk egyfolytában a vízben . . .

— Fenn a parton tartják a jelzőkötelet és minduntalan érzik, hogy odalent merre jár a buvár. A légszivattyú a csigavonalu légesőn viszi le a levegőt a buvár számára, husz légköri nyomást bír el a szerkezet. Ha a kötél nem mozdul, ez azt jelenti, hogy a buvár elalélt. Az ujpesti buvárok Németországból hoztatták a buváröltözőket. A felszerelés egész életre szól, — így mondja — de a ruhát többször is kell cserélni, mert tönkremegy a vízben.

Munkában a Duna és a Tisza tenekén.

Hevesi Károly tanította ki a buvármesterségre, akivel sok munkát végzett együtt a vizek mélyében. Nagyon büszke a paksi sikerre. A Munka nevű hajó Paks közelében süllyedt féltetével a Dunába 1919-ben. Három évig dolgoztak rajta, de nem találták meg a léket és így hiába szivattyúzták „Hevesi mester hat hét multán kiszabadította a hajót a

partra.” Elmondja, hogy 1908-ban a lágymányosi köves hajót emelték ki, 1910-ben végig járták a Tisza mélyét, a hidmunkálatok közben a régi fapilléreket fűrészelték el Petőfi garabonciás folyójának a fenekén. 1922-ben a jég a víz alá szorított egy kincstári gőzöst. Ezt a kiemelési munkát is az ő kutatásuk vitte sikerre. 1927—28-ban a Vizművek 80 káposztásmegyeri kutját tisztították ki. Ide is buvár kellett, aki öt-hat órát is dolgozik a vízben — mert a kutak 4—5 méter átmérőjűek és 4—12 méter mélyek. Két ősszelőtt szerb gőzös uszott fel a Dunán a világháboru idején, 1916-ben a két elhagyatott idegen hajó elsüllyedt — a két ujpesti buvár emelte ki a roncsokat. 1926-ban sebes vízben két héten belül kiemelték az elsüllyedt cserepeshajót és felszínre hoztak 55.000 darab cserepet. A Dráva-utca közelében levő áramfejlesztő két nagy csővét gözdaru fektette betonba ágyalva a víz alá. Az ujpesti buvárok „csinálták az ágyat” a két hatalmas cső számára.

Szulyovszky mester 1928 elején kapta iparendélyét Ujpest városától önálló buvármunkára, azóta egyedül dolgozik. Keservesen panaszodik, hogy keveset dolgozhat, pedig munka volna, csak nem végeztetik el. Vác közelében — beszél — elsüllyedt egy téglahajó 17.000 téglával. A hajó két éve ott fekszik, nem emeltetik ki. Szívesen dolgozna, — de nem kap munkát. Ritkán bujhat a buváröltözőkbe, pedig szívesen kutatna a vízben.

Szegény magyar buvárok... nincsenek sokan, mégis úgy néznek egymásra, mint az eszkimók, akiknek kevés a fóka... Az ujpesti buvár, ha más ég alatt születik, a tenger titokzatos mélyét járja most koráll-szigetek között, tengeri rózsák, szép asszonyok nyakára gyöngyöt rejtő kagylók után kótorász, kockáztatva ezer vizalatti kalandban az életét. De mivel Ujpesten él — ritkán jut buvármunka — és így halászik a Dunán. Tengeri rózsát legfeljebb az akváriumban láthat. Könnyezni lehetne ezen a sorson, de a mai pesti ember fanyar mosollyal csak azt mondaná rá:

— Könnyen halászik, lemerülhet a hal után a vízbe . . .
Tamás Ernő.